

Santrauka piliečiams

Socialinių investicijų teisės aktų rinkinys siekiant ekonomikos augimo ir sanglaudos

Europos Komisija ragina ES šalis daugiau dėmesio skirti socialinėms investicijoms. Socialinėmis investicijomis žmonėms suteikiama daugiau galimybių, jie skatinami dalyvauti visuomenės gyvenime ir darbo rinkoje. Tai padės didinti piliečių gerovę, pagyvins ekonomiką ir padės po krizės atsigavusiai ES tapti stipresnei, darnesnei ir konkurencingesnei.

SVARSTOMAS KLAUSIMAS

- **Ekonomikos krizė** – nedarbo, skurdo ir socialinės atskirties lygis pasiekė rekordines aukštumas, dėl to dalis žmonių prarado vietą darbo rinkoje ir visuomenės gyvenime, o valstybių biudžetams trūksta lėšų. Dėl tokios padėties kyla pavojus, kad nebus pasiektas ES tikslas iki 2020 m. bent 20 mln. žmonių padėti išbristi iš skurdo ir įveikti socialinę atskirtį.
- **Demografiniai pokyčiai** – darbingo amžiaus gyventojų Europoje mažėja, o vyresnio amžiaus žmonių dalis didėja. ES vyriausybės ieško būdų, kaip užtikrinti, kad socialinės apsaugos sistemos būtų tvarios ir tinkamos.

KAS NUMATYTA SOCIALINIŲ INVESTICIJŲ TEISĖS AKTŲ RINKINYJE?

- *Efektyvesnės ir veiksmingesnės išlaidos siekiant užtikrinti tinkamą ir tvarią socialinę apsaugą.* Tai galima pasiekti supaprastinant išmokų ir paslaugų administravimą, geriau jas paskirstant ir nustatant jų gavimo sąlygas (pavyzdžiui, įvedant reikalavimą dalyvauti mokymuose).
- *Investavimas į žmonių įgūdžius ir gebėjimus* siekiant pagerinti piliečių galimybes integruotis į visuomenę ir darbo rinką. Tokių investicijų pavyzdžiai yra investavimas į švietimą, vaikų priežiūrą, sveikatos priežiūrą, mokymą, pagalbą ieškant darbo ir reabilitaciją.
- *Užtikrinimas, kad socialinės apsaugos sistemos tenkintų žmonių poreikius lemiamais jų gyvenimo momentais.* Tai reiškia, kad reikia investuoti kuo anksčiau, kad vėliau būtų išvengta sunkumų ir žmonės būtų parengiami gyvenimo netikėtumams, o ne paprasčiausiai imtis „taisyti“ padėtį vėliau. Todėl labai svarbu investuoti į vaikus ir jaunimą.

KAM TAI BUS NAUDINGA IR KUO?

Geresnės socialinės investicijos bus naudingos:

- **vaikams ir jaunimui** – ankstyvas įsikišimas ir kitos priemonės padės ištrūkti iš užburto kartų kartas kamuojančio nepalankios padėties rato;
- **darbo ieškantiems asmenims** – integruota ir prieinamesnė pagalba ieškant darbo;
- **moterims** – daugiau lygių galimybių ir mažiau kliūčių patekti į darbo rinką;
- **pagyvenusiems žmonėms** – galimybės ilgiau dalyvauti visuomenės gyvenime ir ekonomikoje;
- **neįgaliesiems** – geresnis savarankiškas gyvenimas ir pritaikytos darbo vietos;
- **benamiams** – geresnės galimybės vėl integruotis į visuomenę ir darbą;
- **darbdaviams** – gausesnė, sveikesnė ir kvalifikuotesnė darbo jėga;
- **visai visuomenei** – didesnis produktyvumas, užimtumas, geresnė sveikata ir didesnė socialinė įtrauktis – visa tai paskatins ekonomikos augimą, socialinės apsaugos biudžetuose atsiras daugiau lėšų.

KODĖL ŠIŲ VEIKSMŲ TURI IMTIS ES?

- Už socialinės ir sveikatos priežiūros politiką visų pirma atsako šalių vyriausybės. Tačiau krizė parodė, kad ES šalių ekonomika tarpusavyje labai susijusi.
- ES teiks finansinę paramą ES šalims, kad jos atliktų būtinas reformas, visų pirma bus naudojamos [Europos socialinio fondo](#) lėšos.

KAS KONKREČIAI PASIKEIS?

- Daugiau dėmesio bus skiriama politikos kryptims, kuriomis padedama stiprinti žmonių gebėjimus ir įgūdžius bei pašalinti kliūtis susirasti darbą.
- Išteklių bus naudojami veiksmingiau ir tausiau, padedant užtikrinti tinkamą ir tvarią socialinę apsaugą.
- Bus pasiekta geresnių rezultatų, nes bus užtikrintas didesnis našumas, užimtumas, geresnė sveikata, žmonėms padedama išbristi iš skurdo ir įveikti socialinę atskirtį bei užsitikrinti tinkamą gyvenimo lygį.

KADA PRIEMONIŲ RINKINYS TURĖTŲ ĮSIGALIOTI?

ES vyriausybės raginamos šiame teisės aktų rinkinyje numatytas politikos gaires įgyvendinti kuo greičiau.